

بانک سؤالات دکتری

مدیریت آموزشی ۹۶ تا ۱۴۰۵

- ◆ مجموعه سؤالات آزمون‌های مدیریت آموزشی (۱۳۹۶ تا ۱۴۰۵)
- ◆ با پاسخ‌های کاملاً تشریحی همراه با رفرنس‌دهی به منابع مرجع
- ◆ براساس آخرین تغییرات و سرفصل‌های مصوب
- ◆ همراه با نکات طلایی و آزمونی در پاسخنامه تشریحی

- ◆ فلسفه مبانی و اصول تربیت
- ◆ آمار و روش تحقیق
- ◆ سازمان مدیریت آموزشی (مبانی نظری – اصول رفتار سازمانی)
- ◆ نظارت و راهنمایی آموزشی

مؤلف:

فاطمه میرزایی

انتشارات
اندیشه‌آرشد

فهرست مطالب

۶	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۳۹۶
۱۶	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۳۹۶
۳۸	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۳۹۷
۴۸	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۳۹۷
۷۲	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۳۹۸
۸۳	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۳۹۸
۱۰۶	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۳۹۹
۱۱۷	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۳۹۹
۱۳۶	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۴۰۰
۱۴۶	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۴۰۰
۱۵۸	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۴۰۱
۱۶۹	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۴۰۱
۱۸۰	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۴۰۲
۱۹۰	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۴۰۲
۲۰۸	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۴۰۳
۲۲۰	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۴۰۳

۲۳۶	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۴۰۴
۲۴۶	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۴۰۴
۲۵۸	سوالات مدیریت آموزشی دکتری سال ۱۴۰۵
۲۶۸	پاسخنامه مدیریت آموزشی ۱۴۰۵

مجموعه سوالات و پاسخنامه

مدیریت آموزشی

آزمون دکتری سال ۱۳۹۶ (با پاسخ های کاملاً تشریحی)

سوالات مدیریت آموزشی

۱- رابطه میان دو مورد از ویژگی‌های اصول تعلیم و تربیت که عبارتند از: «۱- عینی و واقعی بودن،

۲- تعمیم نداشتن.» به کدام شکل است؟

- (۱) با یکدیگر ملازمه دارند
(۲) متضاد یکدیگرند
(۳) مترادف یکدیگرند
(۴) نقیض یکدیگرند

۲- از نظر دکتر هوشیار، کدام اصل ضامن اجرای حقوق مدنی و شهروندی کودک است؟

- (۱) تناسب وضع و عمل
(۲) حریت
(۳) فعالیت
(۴) کمال

۳- کدام مورد با نظر خواجه نصرالدین طوسی درباره نفس ناطقه مطابقت بیشتری دارد؟

- (۱) از آن به طور ذاتی افعال جمیل و محمود یا قبیح و مذموم صادر تواند شد.
(۲) از آن به طور ارادی افعال جمیل و محمود یا قبیح و مذموم صادر تواند شد.
(۳) از آن به طور ذاتی افعال جمیل و محمود و به طور ارادی افعال قبیح و مذموم صادر تواند شد.
(۴) از آن به طور ارادی افعال جمیل و محمود و به طور ذاتی افعال قبیح و مذموم صادر تواند شد.
۴- کدام عبارت نسبت میان علوم یا فلسفه در ربط با تعلیم و تربیت را بهتر بیان می‌کند؟

- (۱) به عنوان مبانی در ردیف یکدیگرند.
(۲) علوم، داده‌های اصلی تربیت را فراهم می‌کند.
(۳) با پیشرفت علوم، سهم فلسفه محدودتر می‌شود.
(۴) فلسفه با تعیین غایت تربیت سهم اصلی را دارد.

۵- مبالغه در اجرای کدام اصل تعلیم و تربیت ممکن است موجب شود که بچه‌ها کم‌حوصله و مسامحه‌کار بار آیند؟

- (۱) تفرّد
(۲) حریت
(۳) فعالیت
(۴) کمال

۶- کدام‌یک از صاحب‌نظران، امکان تربیت آدمی را بر اساس نتیجه تربیت به تأیید رسانده است؟

- (۱) کانت
(۲) روسو
(۳) پستالوزی
(۴) لاک

۷- «خلاقیت و نوآوری» بیش از هر چیز حاصل تحقق کدام اصل تربیتی است؟

- (۱) تفرّد
(۲) تناسب وضع و عمل
(۳) حریت
(۴) فعالیت

۸- مهم‌ترین مبنای اصل «فعالیت» کدام است؟

- (۱) اراده
(۲) تشویق
(۳) تمرین
(۴) رشد

- ۹- کدام یک از مراحل تربیت، تبعیت از مقتضیات طبیعت است؟
 (۱) تأدیب (۲) تربیت خود (۳) پرستاری (۴) تعلیم
- ۱۰- نظر رواقیان درباره اخلاق انسان، با کدام مورد مطابقت بیشتری دارد؟
 (۱) همه مردم به صورت فطری بد هستند.
 (۲) همه مردم به صورت فطری خوب هستند.
 (۳) همه مردم به صورت طبیعی نه خوب و نه بد هستند.
 (۴) برخی از مردم به صورت طبیعی خوب و برخی بد هستند.
- ۱۱- کدام عبارت در رابطه با اندیشه‌های تربیتی کومنیوس درست است؟
 (۱) تحول طبیعی همواره از بیرون آغاز و به درون منتهی می‌گردد.
 (۲) هر گونه آموزش، نخست به خاطر سپردن است، سپس فهمیدن
 (۳) در آموزش زبان، بیان قاعده کلی و گرامر، باید پیش از خواندن متن باشد.
 (۴) در آموزش، نخست باید به خود اشیاء پرداخت و سپس به واژه‌ها و مفهوم‌ها
- ۱۲- نظریه زمینه‌ای در باب ماهیت ارزش‌ها مربوط به کدام مکتب است؟
 (۱) اگزیستانسیالیسم (۲) ایدئالیسم (۳) پراگماتیسم (۴) پرنیالیسم
- ۱۳- معرفت‌شناسی کدام مکتب تربیتی «نظریه ناظر» نام گرفته است؟
 (۱) ایدئالیسم (۲) اگزیستانسیالیسم (۳) رئالیسم (۴) پراگماتیسم
- ۱۴- کدام مکتب فلسفی، ریشه‌های معرفت را در ادارک شهودی شخص از نیازها و حالات روان‌شناختی خویش جست‌وجو می‌کند؟
 (۱) اگزیستانسیالیسم (۲) انسشیالیسم (۳) ایدئالیسم (۴) پراگماتیسم
- ۱۵- این تعریف که «فلسفه نظریه نیست بلکه فعالیت است، فلسفه باید اندیشه‌ها را روشن سازد و حدود آنها را دقیقاً معین کند» به کدام دیدگاه فلسفی اشاره دارد؟
 (۱) فلسفه تحلیلی (۲) فلسفه پست‌مدرن
 (۳) تجربه‌گرایی (۴) پندارگرایی
- ۱۶- اصل اساسی تعلیم و تربیت از نظر پستالوزی کدام است؟
 (۱) خلاقیت (۲) فعالیت (۳) عدالت (۴) محبت
- ۱۷- اگر وظیفه اصلی آموزش و پرورش رسمی را پاسداری و انتقال عناصر بنیادین فرهنگ بشری بدانیم. به موضع کدام دسته از نظریه‌پردازان آموزشی اشاره کرده‌ایم؟
 (۱) پایدارگرایان (۲) پیشرفت‌گرایان (۳) وجودگرایان (۴) ماهیت‌گرایان
- ۱۸- ساختار کنونی برنامه درسی مدارس ایران، با آموزه‌ها و قواعد کدام نظریه تربیتی قرابت بیشتری دارد؟
 (۱) ماهیت‌گرایی (۲) پیشرفت‌گرایی (۳) پایدارگرایی (۴) بازسازی اجتماعی
- ۱۹- «مطالعه «کتب بزرگ» به عنوان برنامه درسی برای همه دانش‌آموزان لازم است.» بیانگر کدام نظریه است؟
 (۱) بازسازی اجتماعی (۲) پایدارگرایی (۳) پیشرفت‌گرایی (۴) ماهیت‌گرایی

۲۰- اگر فلسفه آموزش و پرورش در جست‌وجوی ماهیت انسان، جامعه و جهان باشد، چه نوع فلسفه‌ای است؟

- (۱) تحلیلی (۲) دستوری (۳) عمومی (۴) نظری

۲۱- اگر بخواهیم بدون هیچ متغیر پیش‌بینی، واریانس نمرات خام متغیر وابسته را پیش‌بینی کنیم، بهترین معادله خطی برای این منظور کدام است؟

- (۱) $\hat{y} = \bar{x}$ (۲) $\hat{y} = \bar{y}$ (۳) $\hat{y} = a + bx$ (۴) $\hat{y} = a + bx^2$

۲۲- در کدام آزمون آماری، فرض خلاف را فقط بدون جهت می‌توان نوشت؟

- (۱) آنوا (۲) ضریب همبستگی (۳) نی مستقل (۴) بومان ویتنی

۲۳- پژوهشگری قصد دارد رابطه بین معدل دیپلم داوطلبان کنکور رشته علوم تجربی با وضعیت قبولی آنها در رشته‌های پزشکی (قبول و رد) را بررسی کند. برای این منظور کدام ضریب همبستگی مناسب‌تر است؟

- (۱) پیرسون (۲) نتراکوریک (۳) دورشته‌ای (۴) فای

۲۴- کدام یک از شاخص‌های آماری، از نمودار جعبه‌ای (Box Plot) قابل استخراج نیست؟

- (۱) انحراف متوسط (۲) چارک سوم (۳) دامنه تغییرات (۴) کجی

۲۵- همبستگی بین نمرات استعداد کلامی یا عملکرد شغلی برابر با ۰/۴۵ است. اگر نمرات استعداد کلامی و عملکرد شغلی به نمرات استاندارد Z تبدیل شود. همبستگی بین دو متغیر کدام خواهد بود؟

- (۱) ۰/۵۵ (۲) ۰ (۳) ۰/۴۵ (۴) ۱

۲۶- توزیع نمرات حافظه کلامی نرمال است. کدام مورد در این توزیع نشان‌دهنده حافظه کلامی بالاتر است؟

- (۱) P_{90} (۲) Q_7 (۳) $T = 60$ (۴) $Z = 2$

۲۷- کدام مورد درباره توزیع t با درجه آزادی ۵ درست است؟

- (۱) میانگین آن از یک بزرگ‌تر است.

- (۲) واریانس آن نسبت به توزیع نرمال بزرگ‌تر است.

- (۳) میانگین آن در نمونه‌های بزرگ کوچک‌تر از توزیع نرمال است.

- (۴) واریانس آن نسبت به توزیع t با درجه آزادی ۳۰ کوچک‌تر است.

۲۸- در تحلیل واریانس مسئله اثرهای ثابت در برابر تصادفی به کدام یک از متغیرهای تحقیق اشاره می‌کند؟

- (۱) وابسته (۲) واسطه‌ای (۳) کنترل (۴) مستقل

۲۹- عبارت «پژوهشگر باید بیانات نظری خود درباره مفاهیم را به فعالیت‌های قابل تشخیص و قابل تکرار تبدیل کند.» بیانگر کدام مورد است؟

- (۱) پایایی (۲) روایی (۳) تعریف عملیاتی (۴) قانون

۳۰- با استفاده از کدام روش پژوهشی، می‌توان علت تفاوت‌های موجود بین افراد در متغیرهای روان‌شناختی را پیدا کرد؟

- (۱) آزمایشی (۲) پیمایشی (۳) علی - مقایسه‌ای (۴) همبستگی

۳۱- کدام مورد دربارهٔ طرح‌های آزمایشی تک آزمودنی درست نیست؟

(۱) روایی بیرونی بالایی دارد.

(۲) روایی درونی بالایی دارد.

(۳) برای بررسی رفتارهای قابل مشاهده و اندازه‌گیری مناسب است.

(۴) یک نفر را هم در شرایط آزمایشی هم در شرایط گواه مورد بررسی قرار می‌دهند.

۳۲- «یک دیدگاه مورد پذیرش تعداد قابل توجهی از پژوهشگران که چارچوب کلی برای پژوهش را فراهم می‌آورد.» بیانگر کدام مورد است؟

- (۱) الگو (۲) پارادایم (۳) قانون (۴) فرضیه

۳۳- روایی درونی (Internal validity) از لحاظ مفهومی به کدام نوع روایی نزدیک‌تر است؟

(۱) تغییر عمل آزمایش (Treatment variation validity)

(۲) زمانی (Temporal validity)

(۳) علی (causal validity)

(۴) نتیجه (Outcome validity)

۳۴- کدام نوع مصاحبه در نمونه‌های با حجم بسیار زیاد مفید بوده و شواهدی برای بررسی داده‌هایی که قبلاً جمع‌آوری شده فراهم می‌نماید؟

- (۱) اکتشافی (۲) تأییدی (۳) ساختاری (۴) غیررسمی

۳۵- اگر برای مطالعهٔ نحوهٔ تعاملات اجتماعی یک دانشجو او را در کلاس درس، در ساعت تفریح و یا حتی در رستوران دانشگاه مورد مشاهده قرار دهیم از کدام نوع همسوسازی نتایج (Triangulation) استفاده شده است؟

- (۱) محیطی (۲) روش‌شناختی (۳) داده‌ها (۴) بررسی کننده

۳۶- در یک نمونهٔ ۲۵ نفری فاصلهٔ اطمینان ۹۵٪ میانگین جامعه $\bar{X} \pm ۲۰$ می‌باشد. اگر اطلاعات مشابهی از گروه نمونه‌ای ۱۰۰ نفری به دست آوریم. فاصلهٔ اطمینان ۹۵٪ میانگین جامعه کدام خواهد بود؟

- (۱) $\bar{X} \pm ۱۰$ (۲) $\bar{X} \pm ۵$ (۳) $\bar{X} \pm ۲۰$ (۴) $\bar{X} \pm ۴۰$

۳۷- در پژوهش‌های علی - مقایسه‌ای کدام مورد جزء روش‌های کنترل متغیرهای ناخواسته، نیست؟

- (۱) بلوک‌بندی (۲) جایگزینی تصادفی (۳) هم‌تا کردن (۴) تحلیل کوواریانس

۳۸- متغیر X دارای توزیع نرمال با میانگین ۳۵ است. در صورتیکه نمرهٔ استاندارد Z معادل با نمرهٔ خام ۴۱ برابر با $Z = ۱/۵$ باشد، انحراف استاندارد توزیع کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۳۹- روش آزمایشی برای پاسخگویی به کدام سؤال مناسب نیست؟

- (۱) آیا اسیدفولیک اثر داروهای ضدافسردگی را بهبود می‌بخشد؟
 - (۲) آیا آموزش مهارت‌های ابراز وجود نشانه‌های اختلال رفتاری هیجانی را کاهش می‌دهد؟
 - (۳) آیا تحت فشار روانی، عملکرد شناختی در دو زبانه‌ها، پیش از تک زبانه‌ها مختل می‌شود؟
 - (۴) آیا آسیب در نیمکره راست نسبت به نیمکره چپ موجب کاهش بیشتر در حافظه می‌شود؟
- ۴۰- در طرح‌های تک آزمودنی کدام خط ترسیم شده در اندازه‌گیری خط پایه، ایدئال و مناسب‌تر است؟
- (۱) با شیب صفر
 - (۲) با شیب مثبت
 - (۳) با شیب منفی
 - (۴) با افت و خیز

۴۱- پیامد ایجاد ساختارهای سست پیوند در مدارس کدام است؟

- (۱) استقلال حرفه‌ای معلمان
 - (۲) حذف کانال‌های ارتباطی
 - (۳) ناکارآمدی فرایند آموزش
 - (۴) دستوردهی مطابق وظایف
- ۴۲- مدیر مدرسه‌ای. شورای معلمان را عصرها برگزار می‌کند و مقرر کرده است که ساعات حضور معلمان در شورا به‌عنوان حق‌التدریس محسوب می‌شود. در این اقدام، مدیر چه نوع سبک رهبری به‌کار برده است؟

- (۱) جاذبه‌ای
 - (۲) اقتضایی
 - (۳) تبدیلی
 - (۴) تحولی
- ۴۳- «مدیران در چارچوب درک خود از انتظارات کارکنان، برای تفسیر وظایف خود به شیوه‌ای رضایت‌بخش و پاداش‌دهنده تلاش می‌کنند.» این عبارت در بردارنده کدام مفهوم درخصوص ساختار سازمانی است؟

- (۱) پاسخ‌گویی به انتظارات ذی‌نفعان
 - (۲) ساختن نقش
 - (۳) رضایت شغلی
 - (۴) جو سازمانی
- ۴۴- بر الگوی رهبری فرایند‌بادهی - بادیگری (Instructional Leadership) چه انتقادی وارد است؟

- (۱) تأکید فزاینده بر رفاه و سلامت دانش‌آموزان
 - (۲) کم‌توجهی به جنبه‌های زندگی مدرسه مانند معاشرت دانش‌آموزان
 - (۳) تمرکز بر ایجاد فرهنگ سازمانی مرتبط با نیازهای اعضای اجتماع مدرسه
 - (۴) غفلت از مدیریت یاددهی و یادگیری به‌عنوان هسته فعالیت‌های مدرسه
- ۴۵- کدام دیدگاه مدیریتی بر ابن باور است که نظریه‌های سازمان نوعی اثر هنری است؟
- (۱) پست‌مدرن
 - (۲) کلاسیک
 - (۳) سیاسی
 - (۴) مدرن
- ۴۶- در کدام مدل مدیریتی، اهداف سازمان متغیر. مبهم و رقابتی‌اند و گروه‌ها مقاصد خاص خود را دنبال می‌کنند؟

- (۱) ابهامی
 - (۲) همکارانه
 - (۳) فرهنگی
 - (۴) سیاسی
- ۴۷- دیدگاه معاصر نسبت به تعارض در سازمان کدام است؟

- (۱) تعارض امری طبیعی و اجتناب‌ناپذیر است.
- (۲) مدیریت تعارض متعادل موجب نوآوری می‌شود.
- (۳) وظیفه مدیران کنترل و از بین بردن تعارض است.
- (۴) سلامت سازمانی در سازمان‌هایی که با تعارض روبه‌رو هستند رو به کاهش است.

۴۸- رهبری توزیعی در مدیریت مدارس، مبتنی بر چه اساسی است؟

- (۱) اجماع کارکنان آموزشی
(۲) تصمیم گیری دموکراتیک
(۳) مشارکت کارکنان آموزشی
(۴) منابع چندگانه رهبری

۴۹- اگر بخواهیم در سازمان‌های آموزشی تغییر ایجاد کنیم باید به تغییر در کدام مولفه‌ها توجه کرد؟

- (۱) مأموریت‌های مدرسه
(۲) جو سازمانی مدرسه
(۳) راهبردها، فرهنگ و رفتار کارکنان مدرسه
(۴) نگرش‌ها و باورهای کارکنان مدرسه

۵۰- در گونه‌شناسی‌های نوین سبک‌های رهبری کدام گونه اضافه شده است؟

- (۱) وظیفه‌مداری
(۲) مراعات‌مداری
(۳) فرهنگ‌مداری
(۴) تغییرمداری

۵۱- در کدام بعد تعهد سازمانی، افراد به کار به عنوان یک تکلیف نگاه می‌کنند؟

- (۱) هنجاری
(۲) مستمر
(۳) شهروندی
(۴) عاطفی

۵۲- برای مطالعه نظریه‌های مدیریت و سازمان‌های آموزشی، پژوهشگران کدام توصیه را باید مدنظر قرار دهند؟

- (۱) پرهیز از استدلال انتزاعی و مفهوم‌سازی
(۲) کنار نهادن تئوری‌های قدیمی و فرموله شده
(۳) پرورش شیوه‌ها و مهارت‌های نظریه‌پردازی
(۴) تفکیک تجارب شخصی از سازمان برای جلوگیری از سوگیری

۵۳- تحلیل مدل پنجره جوهری در کدام یک از مفاهیم رفتار سازمانی، کاربرد بیشتری دارد؟

- (۱) ارتباطات
(۲) تیم‌های کاری
(۳) فرهنگ سازمانی
(۴) هوش عاطفی

۵۴- براساس طبقه‌بندی سلسله مراتبی از سیستم‌ها، مدرسه در کدام سطح قرار دارد؟

- (۱) فنی و پویا
(۲) متعالی
(۳) سایبرنیتیک
(۴) اجتماعی

۵۵- تجارب بین‌المللی در خصوص اثربخشی و کارایی الگوی مدارس خودگردان مؤید کدام مطلب است؟

- (۱) به کیفیت مدیریت داخلی مدرسه بستگی دارد.
(۲) نظارت دولت باید همچنان کاهش یابد.
(۳) مهم‌ترین عامل مشارکت کارکنان اداری مدرسه است.
(۴) وابستگی مالی به جامعه محلی و والدین افزایش یابد.

۵۶- نظریه برابری آدامز به کدام بُعد عدالت سازمانی بیشتر توجه کرده است؟

- (۱) ارتباطی
(۲) توزیعی
(۳) تعاملی
(۴) رویه‌ای

۵۷- در الگوی مدیریت مدرسه محوری، توانمندسازی مدیران و کارکنان به کدام معنا است؟

- (۱) ایجاد انگیزه در افراد
(۲) واگذاری اختیارات بیشتر
(۳) افزایش احساس خودکارآمدی
(۴) احساس انگیزش درونی در انجام وظایف شغلی

۵۸- در نقد نظریه‌های عقلایی کدام مورد درست است؟

- (۱) به عوامل محیطی توجه دارند.
- (۲) به کارایی و اثربخشی توجه دارند.
- (۳) تک بعدی هستند.
- (۴) به رده‌های بالای سازمان توجه دارند.

۵۹- در کاربرد اصطلاح رهبر رهبران (Leader of Leaders) برای مدارس قرن بیست و یکم کدام

مفهوم مدنظر است؟

- (۱) مدرسه فقط یک رهبر ندارد و معلمان همانند مدیر مدرسه در حیطه وظایفشان، خود را با شوايط محیط سازگار می‌کنند.
- (۲) رهبران خوب می‌توانند پیروان خوبی باشند بنابراین تغییر رهبری مدرسه نباید موجب نگرانی شود.
- (۳) همه افراد در تصمیم‌گیری‌های درسه مشارکت می‌کنند و در رهبری سهیم هستند.
- (۴) هر رهبری بی‌بدیل است و باید به این تنوع ارزش قایل شد.

۶۰- با توجه به چالش‌های جدید نظام آموزشی از جمله تمرکززدایی کدام نظریه رهبری و مدیریت

آموزشی مناسب است؟

- (۱) تبادلی
 - (۲) جاذبه‌ای
 - (۳) تحول‌گرا
 - (۴) سیاسی
- ۶۱- یک ناظر آموزشی به معلم پیشنهاد می‌کند که «بهتر است دربار؛ همه کارهایی که می‌توانیم برای مقابله با این موضوع انجام دهیم. فکر کنیم» این عمل ناظر در زمره کدام رفتار نظارتی قرار دارد؟
- (۱) هدایت
 - (۲) حل مسئله
 - (۳) شفاف‌سازی
 - (۴) استانداردسازی

۶۲- در مدرسه‌ای که راهنمای آموزشی یا مدیر مجبور اس وقت بیشتری رال معلمان و جربه صرف

کند استفاده از کدام الگوی نظارت و راهنمایی مناسب است؟

- (۱) بالینی
 - (۲) گروه‌های تحقیقاتی
 - (۳) آموزش ضمن خدمت
 - (۴) مربیگری یا هدایت همکار
- ۶۳- اگر یک ناظر آموزشی براساس نظارت کلینیکی (معلم محور) عمل کند. احتمالاً بر روی کدام ملفه‌ها بیشتر تأکید خواهد داشت؟

- (۱) تبادل نظر، هدف‌های مشترک، تقویت نگرش‌ها و احساسات مثبت
- (۲) پذیرش احساسات معلمان، کنترل و بازخورد
- (۳) تعامل معلم. ناظر و توسعه حرفه‌ای معلم
- (۴) مشارکت. حمایت» تقویش اختیار

۶۴- هنگامی که یک ناظر آموزشی در فرایند تفکر انتقادی در نظارت آموزشی از خود می‌پرسد که

«آیا تعارض را پذیرفته‌ام و به معلم اطمینان داده‌ام که مخالفت. پخشی از فرایند تصمیم‌گیری است؟»

درواقع در کدام رویکرد نظارتی درگیر شده است؟

- (۱) اطلاعاتی دستوری
- (۲) کنترل دستوری
- (۳) غیردستوری
- (۴) مبتنی بر همکاری

۶۵- معلمی، از خود می‌پرسد «چه نوع انتظارات رفتاری باید ایجاد کنم تا قادر به استفاده از سخنرانی‌های علمی موثر برای دانش آموزان باشم؟» پاسخ به این پرسش با کدام یک از راهبردهای متمایز نظارت آموزشی قابل بررسی است؟

(۱) اقدام‌پژوهی (۲) رشد حرفه‌ای مبتنی برهمکاری

(۳) یادگیری خودراهبری معلم (۴) یادداشت‌های فکورانه

۶۶- ناظران آموزشی در کار با معلمان باید کدام شیوه یادگیری را تسهیل نمایند؟

(۱) الگوی کمبود یادگیری (۲) یادگیری اکتشافی

(۳) یادگیری فکورانه مشارکتی (۴) یادگیری اجتماعی

۶۷- کدام متغیر، اغلب در تحلیل‌های ناظران آموزشی نادیده گرفته می‌شود؟

(۱) رفتار معلمان (۲) فضای مدرسه

(۳) مدیریت کلاس (۴) فرایند یاددهی - یادگیری

۶۸- در مدارس ابران اغلب مشاهدات کلاس درس توسط ناظر با مدیر مدرسه با چه هدفی انجام می‌شود؟

(۱) ارزشیابی معلمان (۲) هدایت آموزشی معلمان

(۳) تعیین شایستگی‌های معلمان (۴) کنترل کار معلمان

۶۹- برای حصول اطمینان از اینکه راهبرد مربیگری همت از ارزشیابی جدا می‌ماند کدام مؤلفه باید رعایت شود؟

(۱) معلم مالکیت فردی تمام اطلاعات مربیگری همتا را حفظ کند.

(۲) مدیر مدرسه از اطلاعات مربیگری همتا صرفاً به عنوان کارپوشه حرفه‌ای معلم/بهره ببرد

(۳) مربی نسخه‌ای از اطلاعات را پیش خود نگه می‌دارد اما موضوع را با مدیر مدرسه درمیان می‌گذارد.

(۴) نتایج به‌دست آمده از مربیگری همتا فقط قسمتی از ارزشیابی پایانی معلم محسوب می‌شوند و نه همه آن.

۷۰- در بحث نظارت به‌عنوان یک عمل اخلاقی کدام عبارت درست است؟

(۱) وظیفه ناظر کمک به دانش‌آموزان در درک مفهوم صداقت یادگیری است.

(۲) توجه به نسبیت اخلاقی نظارت‌شونده در فرایند نظارت آموزشی الزامی است.

(۳) مسئولیت‌های ناظران آموزشی در محدوده محیط مدرسه است و قابل تعمیم به جامعه نیست.

(۴) زمانی که تفاوت‌های فرهنگی با تفاوت‌های جنسیتی آمیخته شود امکان سوءتفاهم و آسیب افزایش می‌یابد

۷۱- کدام مورد از اشکالات اصلی مطرح شده درباره الگوی ارزشیابی معلم مبتنی بر ناهمخوانی است؟

(۱) فهرستی کال از رفتارهای موثر معلم را دربرمی‌گیرد.

(۲) سبک‌های مختلف تدریس می‌توانند یک اندازه موثر باشند.

(۳) محیط‌های مختلف، انواع مشابهی از عملکرد تدریس را می‌طلبد.

(۴) در زمینه رفتارهای مونرمم در تاف‌نظر حاصل شده است.

۷۲- چرا نظارت آموزشی به عنوان یکی از کارکردهای رهبری مدرسه مستلزم دانش و مهارت‌های تخصصی است؟

- (۱) چون ارزشیابی عملکرد معلم و قضاوت درمورد رفتارهای او دشوار است
- (۲) زیرا تدریس فعالیتی دشوار، پیچیده و مبتنی بر حل مسئله است.
- (۳) چون نیازهای دانش‌آموزان متنوع و پیچیده است.
- (۴) زیرا نیازهای معلمان پیچیده و متنوع است.

۷۳- در چه مواقعی فعالیت‌های نظارت آموزشی به صورت تشریفاتی و درحد فرایندهای مکانیکی تنزل می‌کنند؟

- (۱) وقتی که با معلمان متناسب با اصول اخلاقی رفتار شود.
 - (۲) هنگامی که مدیران در پذیرش و اجرای نقش نظارت کم‌توان باشند
 - (۳) زمانی که دست‌اندرکاران آموزشی درکی سطحی از اهمیت نظارت آموزشی داشته باشند
 - (۴) هنگامی که جو اعتماد، همکاری و احترام متقابل در بین معلمان و ناظر وجود نداشته باشد.
- ۷۴- در کدام مرحله از چرخه پیشرفت شغلی، معلم در ایستایی رو به رکود قرار دارد و برای آنچه که از او انتظار می‌رود عقب‌نشینی می‌کند؟

- (۱) خروج
 - (۲) نامیدی
 - (۳) فلات
 - (۴) خستگی
- ۷۵- یک ناظر آموزشی به تخصص و مهارت حرفه‌ای‌اش اتکاء بسیاری دارد و به همین دلیل معلمان توصیه‌های او را خیلی خوب می‌پذیرند، او در انجام وظایف خود به کدام یک از اصول نظارت و راهنمایی بیشتر توجه کرده است؟

- (۱) ارزشمند بودن فرد و گروه
 - (۲) پویایی گروهی
 - (۳) مسئولیت و اختیار
 - (۴) رشد و پیشرفت حرفه‌ای
- ۷۶- کدام الگوی نظارت و راهنمایی آموزشی تنشی سودمند و سالم برای پر کردن فاصله بین شرایط واقعی و شرایط ایدئال ایجاد می‌کند؟

- (۱) بالینی
 - (۲) آزادمنشانه
 - (۳) همکارانه
 - (۴) مبتنی بر خلاقیت
- ۷۷- عدم صرف وقت و انرژی لازم در کلاس درس، بی‌توجهی به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و عدم همکاری با ناظر آموزشی از ویژگی‌های کدام معلمان است؟

- (۱) خودکامه
- (۲) حاشیه‌ای
- (۳) منفعل
- (۴) تازه‌کار

۷۸- رویه‌های جدید ارزشیابی معلمان، مسئولیت اصلی مدیر مدرسه را چه می‌دانند؟

- (۱) تنظیم کارپوشه عملکرد معلم
- (۲) گردآوری همه اطلاعات درپارم عملکرد معلم.
- (۳) قضاوت نهایی درباره کیفیت عملکرد معلم
- (۴) مشاهده رسمی و نظارت غیررسمی از معلم

۷۹- ناظر آموزشی درباره رفتار معلم در کلاس یادداشت کرده است که: «من فهمیدم که معلم خسته بود و

دائم به بیرون پنجره نگاه می کرد» این یادداشت او در زمره کدام یک از رفتارهای نظارتی قرار می گیرد؟

(۱) استنباط (۲) خلاصه نویسی (۳) قضاوت (۴) مشاهده

۸۰- با استفاده از کدام مهارت، ناظر آموزشی می تواند آنچه را که در کلاس درس روی می دهد از دید

معلم نگاه کند؟

(۱) کشف نظام باورهای معلم

(۲) اعتمادسازی و برقراری ارتباط مثبت

(۳) برگزاری کنفرانس و جمع آوری اطلاعات نظام دار

(۴) تشویق معلم به تفکر و پژوهش مستمر در فرایند تدریس

۱- گزینه (۱)

در طرح های تک آزمودنی در مرحله خط پایه به اندازه گیری دقیق متغیر وابسته قبل از اجرای عمل آزمایشی می پردازند و داده های حاصل را بر روی نمودار نمایش می دهند. در صورتی که خط رسم شده بر روی نمودار در مرحله خط پایه دارای افت و خیز بوده یا شیب مثبت یا منفی داشته باشد نمایانگر آن است که متغیر هایی غیر از متغیر مستقل بر متغیر وابسته اثرگذار است و ثبات کافی در داده ها دیده نمی شود، بنابراین مناسبترین حالت این است که این خط با شیب صفر باشد و داده ها دارای ثبات نسبی باشند.

۲- گزینه (۱)

اصل امری است عینی و واقعی، بدین معنا که از لحاظ شی وجود دارد. چنانکه رابطه شاگرد و معلم ایجاب می کند که معلم دارای اعتبار و سندیت باشد. اصل مصدر اشیاء و اعمال است، اصل لازم نیست تعمیم داشته باشد، فقط معلق به شرایط خاصی است و به محض انتقای شرایط، اصل نیز از لحاظ مأخذ رفتار منتفی می شود. پس عینی بودن و تعمیم نداشتن به عنوان دو مورد از ویژگی های اصول تعلیم و تربیت با یکدیگر ملازمه دارند. (شکوهی، ۱۳۷۰، ص ۱۳۸)

۳- گزینه (۴)

برنامه مدرسه و آینده شاگرد نیز حقوقی دارند که تأمین آنها با پیروی از رغبت های آنی شاگردان میسر نیست. پیروی کامل از اصل فعالیت به قید آن از یک طرف موجب گرویدن طفل به ارزش های منفی و ناشایست می شود و از طرف دیگر مانع توجه به ارزش هایی که متضمن کمال انسان و مستلزم فایده آتی است می باشد. خلاصه مربی باید آینده و توجه به کمال زندگی فرهنگی و تمدنی را مد نظر قرار دهد. از این لحاظ منشأ و مصدری را که چنین آینده ای باید از آن سرچشمه گیرد به اصل کمال و تمامیت تعبیر نموده اند بنابراین می توان گفت اصل کمال ضامن اجرای حقوق مدنی و شهروندی کودک است. از جمله حقوق ابتدایی و مسلم شاگرد این است که او را راحت بگذارند و به او اجازه دهند که خود، امور را آزمایش کند و از نتایج فعالیت خود برخوردار شود. اصلی که نماینده حیات سائق و مناسب با آن است اصل فعالیت به قید آن نامیده می شود.

تا حدی میل به ساختن و در نتیجه توجه به تمرین قوا و استعدادات در طفل موجود است و این امر یکی از حقوق شاگرد است که در مدرسه باید تأمین شود. آزادی برای تحقق این میل منشأ اصل دیگری به نام اصل حریت است

(شریعتمداری، ۱۳۸۰، ص ۲۴-۲۵).

۴- گزینه (۲)

موضوع تربیت نفس ناطقه است که از آن، به قول خواجه نصیرالدین طوسی «به طور ارادی افعال جمیل و محمود یا قبیح و مذموم صادر تواند شد»

۵- گزینه (۴)

فلسفه چهارچوبی برای مسائل و وظایف مانند تعیین اهداف تعلیم و تربیت، محتوا و سازمان، فرآیند آموزش و یادگیری و به طور کلی تجارب و فعالیت‌هایی که باید در مدرسه و کلاس بر آنها تأکید شود، فراهم می‌نماید. بنابراین فلسفه با تعیین غایت تربیت سهم اصلی را دارد.
(ارنشتاین و هانکینس، ۱۳۷۳، ص ۶۷)

۶- گزینه (۲)

مبالغه در اجرای اصل حریت نیز موجب می‌شود که بچه‌ها کم حوصله، عجول، مسامحه کار و لابلالی بار آیند
(شریعتمدای، ۱۳۸۰، ص ۲۷).

۷- گزینه (۳)

پستالوژی از صاحب‌نظرانی است که امکان تربیت آدمی را بر اساس نتیجه تربیت به تأیید رسانده است
(شکوهی، ۱۳۷۰، ص ۵۳).

۸- گزینه (۱)

هر فردی از افراد حق دارد برای برنامه زندگی خود اقدام کند و طرحی با توجه به امیال و جهت سیر طبیعی احتیاجات خویش تهیه نماید، قوای خود را در راه اجرای وظایف حیاتی خویش صرف نماید و در اجرای تمایلات شخصی و تأمین منافع فردی خود بکوشد. این جنبه از حیات انسان منشأ اصل دیگری به نام اصل تفرد یا تشخیص می‌باشد بنابراین خلاقیت و نوآوری بیش از هر چیز حاصل تحقق اصل تفرد است.
(شریعتمداری، ۱۳۸۰، ص ۲۵).

۹- گزینه (۴)

از جمله حقوق ابتدایی و مسلم شاگرد این است که او را راحت بگذارند و به او اجازه دهند که خود، امور را آزمایش کند و از نتایج فعالیت خود برخوردار شود. فرصت کافی جهت امتحان و آزمایش برای شاگرد ضروری است باید از رغبت‌ها و علایق شاگردان در امور تربیتی استفاده نمود. اصلی که نماینده حیات سائق و مناسب با آن است اصل فعالیت به قید آن نامیده می‌شود بنابراین مهم‌ترین مبنای اصل فعالیت رشد است.
(شریعتمداری، ۱۳۸۰، ص ۲۴).

۱۰- گزینه (۳)

غرض پرستاری آن است که نوزاد به آنچه برای زنده ماندن و رشد جسمانی‌اش لازم است دسترسی داشته باشد و در نتیجه طبق مقتضیات فطرت و طبیعت خود رشد کند. اما در مورد تأدیب می‌توان گفت که، تأدیب آدمی را از این که تحت تأثیر کشش‌های حیوانی خود از هدف غایی‌اش که انسانیت است منحرف شود باز می‌دارد. تأدیب فقط جنبه منفی (سلبی) دارد و اثر آن در این است که سرکشی طبیعی آدمی را خنثی می‌کند. سرکشی نوعی استقلال نسبت به قانون است. تأدیب فضیلتی به بار نمی‌آورد ولی از معایب و مفساد جلوگیری می‌کند. صورت مثبت تربیت تعلیم یا آموزش نامیده می‌شود و آن کوششی برای آشنا ساختن نسل جوان با نتایج تجربیات نسل‌های گذشته است
(شکوهی، ۱۳۷۰، ص ۳۸-۴۱).

۱۱- گزینه (۲)

درباره اینکه اخلاق طبیعی انسان خوب است یا بد، رواقیان معتقد بودند که همه مردمان را در فطرت بر طبیعت خیر آفرینند بنابراین به نظر رواقیان اخلاق همه مردم به صورت فطری خوب است. (شکوهی، ۱۳۷۲، ص ۱۱).

۱۲- گزینه (۴)

به عقیده کومنیوس باید پرورش حواس را هدایت کرد و روابط متقابل آنها را گسترش داد، زیرا حواس مختلف یکدیگر را رهبری و تکمیل می کنند. مثلاً کودکانی که رنگی را مشاهده می کنند، اگر به آن دست بزنند آن را به حرکت درآورند و صدای آن را بشنوند معرفت شان نسبت به آن دقیق تر خواهد شد. دانش آموز هر چه فلسفه وجودی شی را بیشتر درک کند بهتر می تواند کلمه معرفت آنرا حفظ کند زیرا تنها در این حالت است که کلمه در ذهن او با شی مربوط پیوستگی دائمی پیدا می کند سپس یاد خواهد گرفت که تأثرات خود را شخصاً به طور شفاهی یا کتبی بیان کند بنابراین می توان گفت که به عقیده کومنیوس در آموزش، نخست باید به خود اشیاء پرداخت و سپس به واژه ها و مفهوم ها. (شاتو، ۱۳۹۶، ص ۱۳۲).

۱۳- گزینه (۳)

در پراگماتیسم ارزش ها از حالت و وضع آدمی سرچشمه می گیرند. چون انسان بخشی از جامعه اش است، پیامدهای اعمال او، اعم از خوب یا بد، بر اساس نتایج آنها ارزیابی می شوند. به این معنا که هر گاه پیامدهای عملی از لحاظ اجتماعی ارزشمند باشند ارزش آن عمل، خوب تلقی خواهد شد. پس ارزش در علم اخلاق و زیباشناسی به اوضاع و موقعیتی بستگی دارد که در آنها مطرح می شود بنابراین می توان گفت که نظریه زمینه ای در باب ماهیت ارزش ها مربوط به مکتب پراگماتیسم است. (شعاری نژاد، ۱۳۹۲، ص ۴۴۶).

۱۴- گزینه (۳)

معرفت شناسی رئالیستی نظریه ناظر نام گرفته که به معنی آن است که ما ناظران واقعیت هستیم. در حالی که ما همگی در فرایند واحدی از شناخت مشارکت داریم، نظارت ما می تواند شامل گستره وسیعی از شیوه های گردآوری داده ها از خام ترین تا دقیق ترین روش ها باشد. (گوتک، ۱۳۹۶، ص ۶۱).

۱۵- گزینه (۱)

به عقیده اگزیستانسیالیسم انسان در آن واحد هم موجودی عقلانی و هم غیر عقلانی است: هم اندیشه ورز و شناختی و هم احساسی و عاطفی. فرض معرفت شناسی اگزیستانسیالیستی بر این است که فرد، مسئول دانش و معرفت خود است. معرفت از آگاهی فرد سرچشمه می گیرد و از محتوای آگاهی و احساسات او به عنوان محصول تجربه ترکیب می یابد. موقعیت های انسانی از عناصر عقلانی و غیر عقلانی هر دو تشکیل می شوند. اعتبار معرفت را ارزش و معنی آن برای فرد خاص تعیین می کند. معرفت شناسی اگزیستانسیالیستی از این شناخت متجلی می شود که تجربه و معرفت انسان ذهنی، شخصی، عقلانی و غیر عقلانی است. پس اگزیستانسیالیسم ریشه های معرفت را در ادراک شهودی شخص از نیازها و حالات روانشناختی خویش جست و جو می کند. (گوتک، ۱۳۹۶، ص ۱۷۷).

۱۶- گزینه (۱)

فلسفه تحلیلی یکی از جنبش‌های معاصر فلسفه آموزش و پرورش است که وظیفه خود را بررسی و بقه‌بندی زبان گفتارهای معمولی و علمی تلقی می‌کند، فیلسوفان تحلیلی سعی دارند تا مفروضات بنیادی و دیدگاه‌های متعارض را شناسایی و روشن کنند. آنان این مهم را از طریق مطالعه تعاریف عملیاتی اصطلاحاتی که به کار برده می‌شوند تحقق می‌بخشند. فلسفه تحلیلی نظریه نیست، بلکه فعالیت است، فلسفه باید اندیشه‌ها را روشن سازد و حدود آنها را دقیقاً معین کند.
(گوتک، ۱۳۹۶، ص ۱۹۳)

۱۷- گزینه (۴)

پستالوزی پایه‌های تعلیم و تربیت را به تمامی بر احترام و محبت گذاشت
(شاتو، ۱۳۹۶، ص ۲۳۵).

۱۸- گزینه (۴)

ماهیت‌گرایی نظریه‌ای تربیتی است که نخستین وظیفه مدرسه را پاسداری و انتقال عناصر بنیادین فرهنگ بشری تلقی می‌کند
(گوتک، ۱۳۹۶، ص ۴۱۳).

۱۹- گزینه (۱)

ماهیت‌گرایی نظریه‌ای تربیتی است که نخستین وظیفه مدرسه را پاسداری و انتقال عناصر بنیادین فرهنگ بشری تلقی می‌کند. این نظریه بر این امور تأکید می‌کند: ۱- بازگشت به موضوعات درسی منظم، ۲- یادگیری به عنوان تسلط بر مهارت‌ها و دانش‌های بنیادی، ۳- معلم به عنوان نماینده پخته فرهنگ و کسی که هم در موضوع درسی و هم روش تدریس مهارت دارد، ۴- آموزش و پرورش به عنوان آمادگی برای کار و شهروندی بنابراین می‌توان گفت ساختار کنونی برنامه‌درسی مدارس ایران، با آموزه‌ها و قواعد نظریه ماهیت‌گرایی قرابت بیشتری دارد.
(گوتک، ۱۳۹۶، ص ۴۱۳).

۲۰- گزینه (۲)

نظریه پایدارگرایی در تعلیم و تربیت از فلسفه‌های رئالیسم و تومیسیم بهره‌گیری فراوانی کرده است. اصول کلی مرتبط با پایدارگرایی را می‌توان از راه مذاقه در آراء تربیتی هوچینز و ماریتن ملاحظه نمود. هوچینز استدلال می‌کرد که برنامه‌درسی باید از موضوعات دائمی که عناصر مشترک طبیعت انسانی را منعکس ساخته و هر نسلی را با زبده افکار بشریت مرتبط می‌سازد، تشکیل یابد. او به ویژه مطالعه کتب بزرگ را که در هر عصر تازه‌اند توصیه می‌کرد. بنابراین می‌توان گفت مطالعه کتب بزرگ به عنوان برنامه‌درسی برای همه دانش‌آموزان بیانگر نظریه پایدارگرایی است.
(گوتک، ۱۳۹۶، ص ۴۱۷ و ۴۲۳)

۲۱- گزینه (۳)

اگر فلسفه آموزش و پرورش در جست و جوی ماهیت انسان، جامعه و جهان باشد فلسفه عمومی نامیده می‌شود.

۲۲- گزینه (۲)

در پژوهش های همبستگی و رگرسیون به جای متغیر مستقل متغیر پیش بین (X) و به جای متغیر وابسته از متغیر ملاک (Y) استفاده می کنیم. هنگامی که بدون هیچ متغیر پیش بین به پیش بینی متغیر ملاک یا همان وابسته اقدام می کنیم در واقع متغیر پیش بین یا X را نداریم که در این صورت تنها مقادیر مختلف متغیر وابسته در دسترس هستند که بهترین معادله پیش بینی برای متغیر وابسته دیگر خط نخواهد بود بلکه یک نقطه است و این نقطه همان میانگین نمرات خام متغیر وابسته خواهد بود و معادله به صورت زیر خواهد بود: توجه داشته باشید که از آن جایی که هیچ متغیر پیش بینی نداریم لذا گزینه هایی که دارای X هستند، نمی توانند گزینه صحیح باشند. $\hat{y} = \bar{y}$

۲۳- گزینه (۱)

در آزمون آنوا یا تحلیل واریانس فرض صفر به این صورت مطرح می شود که بین میانگین ها از لحاظ آماری تفاوت معناداری وجود ندارد، و فرض خلاف به این صورت خواهد بود که بین میانگین های گروه ها تفاوت معناداری وجود دارد، دقت کنید که در اینجا جهت خاصی را در فرضیه ها مطرح نکرده ایم، برای مثال بیان نشده است که میانگین گروه ۲ از گروه ۳ بیشتر یا کمتر است بلکه تنها به وجود تفاوت بین گروه ها اشاره شده است، پس از آن که تفاوت بین گروه ها معنادار شد یعنی فرض صفر رد شد، آن وقت سراغ آزمون های تعقیبی می رویم تا ببینیم که کدام یک از میانگین ها تفاوت معناداری با یکدیگر داشتند.

۲۴- گزینه (۳)

معدل دیپلم داوطلبان کنکور دارای مقیاس پیوسته است و وضعیت قبولی آنها دارای مقیاس دو ارزشی می باشد. زمانی که می خواهیم رابطه ی یک متغیر پیوسته و دو ارزشی را بررسی کنیم از ضریب همبستگی دو رشته ای استفاده می کنیم.

نکته: ضریب همبستگی پیرسون زمانی استفاده می شود که دو متغیر دارای مقیاس پیوسته باشند، ضریب همبستگی تتراکوریک زمانی استفاده می شود که هر دو متغیر دارای مقیاس دو ارزشی ساختگی باشند و ضریب همبستگی فای زمانی استفاده می شود که هر دو متغیر دارای مقیاس دو ارزشی واقعی باشند.

۲۵- گزینه (۱)

نمودار جعبه ای یکی از مهم ترین نمودار ها در آمار است و از آن می توان شاخص های آماری زیادی را استخراج کرد. از آنجایی که در این نمودار بیشترین داده و کمترین داده مشخص شده است پس می توان دامنه تغییرات را از آن استخراج کرد. هم چنین چارک اول، چارک دوم و چارک سوم نیز در این نمودار قابل مشاهده است، چارک دوم یا همان میانه با یک خط در وسط نمودار جعبه ای مشخص می شود که اگر این خط به یک طرف جعبه گرایش پیدا کند نشانگر آن است که توزیع داده ها دارای کجی است. انحراف متوسط مجموع قدر مطلق انحراف نمرات از میانگین را می گویند، با توجه به این که نمودار جعبه ای جایگاه یا رتبه داده ها را نشان می دهد و ارزش عددی نمرات را به ما نمی دهد بنابراین نمی توان انحراف متوسط را از روی این نمودار استنباط کرد.

۲۶- گزینه (۳)

ضریب همبستگی پیرسون همان کواریانس استاندارد شده است یعنی کواریانس نمرات استاندارد برابر است با ضریب همبستگی پیرسون. بنابراین ضریب همبستگی پیرسون تحت تاثیر واحد اندازه گیری نمرات قرار نمی گیرد. لذا ضریب همبستگی بین دو متغیر X و Y به مبدا و واحد اندازه گیری نمرات دو متغیر بستگی ندارد و تبدیل نمرات خام آزمون استعداد کلامی و آزمون عملکرد شغلی به نمرات استاندارد شده تاثیر بر مقدار ضریب همبستگی ندارد.

۲۷- گزینه (۴)

با توجه به این نکته که توزیع نمرات حافظه کلامی نرمال می باشد می توانیم نمرات پهنجار را به یکدیگر تبدیل کرد و آنها را با یکدیگر مقایسه نمود، در این سوال از نمرات درصدی، نمرات چارکی و نمرات استاندارد t و نمرات استاندارد Z استفاده شده است که برای مقایسه آسان آنها همه ی آنها را به نمرات درصدی تبدیل می کنیم.
 P_9 برابر با نقطه ی ۹۰ درصدی است، Q_3 برابر چارک سوم و معادل نقطه ۷۵ درصدی است، $T = 60$ برابر است با نقطه ی ۸۴ درصدی و $Z = 2$ معادل نقطه ی ۹۷/۷ درصدی است، که بر این اساس $Z = 2$ دارای بالاترین نقطه درصدی بوده و نشان دهنده حافظه کلامی بالاتر است.

۲۸- گزینه (۲)

توزیع های t شبیه توزیع طبیعی استاندارد (نرمال) هستند به این معنی که شکل این توزیع ها شبیه زنگوله و متقارن است. میانگین توزیع های t صفر و انحراف استاندارد آنها کمی بزرگتر از یک است. در توزیع t با افزایش درجه آزادی انحراف استاندارد توزیع به یک نزدیک می شود (نکته: دقت داشته باشید که گفته شده انحراف استاندارد به یک نزدیک می شود یعنی تنها انحراف معیار است که در درجات آزادی مختلف تغییر می کند. میانگین توزیع در درجات آزادی مختلف هیچ تغییری نمی کند). هنگامی که درجات آزادی به ۳۰ می رسد بین توزیع t و توزیع طبیعی اختلاف زیادی مشاهده نمی شود. همانطور که اشاره شد میانگین توزیع t صفر است پس گزینه ۱ نادرست است، میانگین توزیع t در نمونه های بزرگ و کوچک تغییری پیدا نمی کند و همان صفر خواهد بود لذا گزینه ۳ نیز نادرست است. همانگونه که ذکر شد انحراف استاندارد توزیع t در درجات آزادی کمتر یعنی ۵ نسبت به درجات آزادی بالاتر یعنی ۳۰ مقدار بیشتری دارد، بنابراین واریانس آن نیز بزرگتر است پس گزینه چهار نیز نادرست است. انحراف استاندارد توزیع t با درجه آزادی ۵ از انحراف استاندارد توزیع نرمال بزرگتر در نتیجه واریانس آن نیز بزرگتر خواهد بود.

۲۹- گزینه (۴)

در پژوهش های روانشناختی متغیر هایی که برای آزمایش انتخاب می شوند گاهی اوقات دارای متغیر هایی اند که دارای R سطح از یک متغیر و C سطح از یک متغیر دیگر هستند، هنگامی که R و C عدد های بزرگی باشند دارای اثر تصادفی هستند. در بسیاری از آزمایش ها نیز R سطح از یک متغیر و C سطح از متغیر دیگر به عنوان نمونه های تصادفی تعریف نمی شوند. هرگاه پژوهشگر در تکرار آزمایش خود همان سطوح قبلی متغیر ها را به کار برد هر متغیر یا عامل ثابت خواهد بود. بنابراین اثر ثابت و اثر تصادفی به انتخاب تعداد سطوح متغیر مستقل اشاره دارد.

۳۰- گزینه (۳)

تعریف عملیاتی بر ویژگی های قابل مشاهده استوار است. تعریف عملیاتی فعالیت های محقق را در اندازه گیری یا دستکاری یک متغیر مشخص می سازد. زمانی که یک مفهوم یا سازه به صورت عملیاتی تعریف شود، نشانگرها و فعالیت هایی که بتواند اطلاعات مربوط به آن مفهوم یا سازه را فراهم نماید، مشخص می شود. تعریف عملیاتی باعث می شود که چنانچه هر پژوهشگری در شرایط مشابه به اندازه گیری سازه یا مفهوم مورد مطالعه بپردازد نتیجه یکسانی بدست آورد.

۳۱- گزینه (۱)

به منظور برقراری رابطه ی علت-معلولی میان دو یا چند متغیر از طرح های آزمایشی استفاده می شود. در این روش پژوهشی متغیر مستقل دستکاری می شود تا تاثیر آن بر متغیر وابسته مشاهده شود.

۳۲- گزینه (۱)

در طرح تحقیق تک-آزمودنی پژوهشگر به بررسی تاثیر یک متغیر بر متغیر دیگر می پردازد اما این بررسی ها بر یک یا چند آزمودنی متمرکز است. در اینگونه طرح ها کنترل متغیرهای ناخواسته مطرح نمی شود و نتایج آن برای افراد و شرایط دیگر قابل تعمیم نیست. به عبارت دیگر روایی بیرونی ندارد.

۳۳- گزینه (۲)

دیدگاه های فلسفی زیربنایی پژوهش را پارادایم تحقیق می گویند. به عبارت دیگر جهان بینی ویژه ی هر دیدگاه فلسفی مفروضه ها و مفاهیم مربوط به آن دیدگاه را نمایان می کند و جهت فکری و پژوهشی پژوهشگران را هدایت می کند و لذا چارچوب کلی پژوهش را فراهم می آورد.

۳۴- گزینه (۳)

روایی درونی به این مطلب اشاره دارد که آیا تغییرات حاصل در متغیر وابسته در اثر متغیر مستقل بوده است یا خیر. در روایی علی نیز در پی روابط علت و معلولی هستیم به عبارت دیگر میخواهیم بدانیم که آیا متغیر مستقل علت متغیر وابسته بوده است یا نه. بنابراین این دو نوع روایی از این لحاظ به هم شباهت دارند.

۳۵- گزینه (۲)

در نمونه های با حجم بسیار زیاد که در پی شواهدی برای بررسی داده هایی که قبلا جمع آوری کرده ایم می باشیم یا به عبارت دیگر در پی تایید داده های جمع آوری شده هستیم از مصاحبه ی تاییدی استفاده می کنیم.

۳۶- گزینه (۱)

همسوسازی نتایج یا تطابق همگونی یافته ها شامل استفاده از چند روش برای بررسی مطابقت نتایج می باشد. در این سوال پژوهشگر برای اطلاع از نحوه تعاملات اجتماعی دانشجو ابتدا او را در کلاس درس مورد مشاهده قرار می دهد و یافته های ویژه ای را درباره پدیده مورد نظر بدست می آورد اما با مشاهده ی او در ساعت تفریح (حیاط دانشگاه) و در رستوران دانشگاه یافته های این دو محیط را با کلاس درس مطابقت می دهد تا از درست بودن یافته های خود اطمینان حاصل نماید. تطابق یافته ها در محیط های مختلف را همسوسازی محیطی می گویند.

۳۷- گزینه (۱)

فاصله‌ی اطمینان برای میانگین از فرمول زیر بدست می آید:
می دانیم مقدار Z برای فاصله اطمینان ۹۵٪ برابر با ۱/۹۶ است.

$$CI = \bar{X} \pm z\alpha.S\bar{X} \Rightarrow S\bar{X} = \frac{s}{\sqrt{n}}$$

$$CI = \bar{x} \pm 2.0 \Rightarrow Z\alpha.S\bar{X} = 2.0 \Rightarrow (Z_{0.95} = 1.96) \Rightarrow 1.96 \times \frac{s}{\sqrt{25}} = 2.0 \Rightarrow S = 5.0$$

برای حجم نمونه ۱۰۰ نفر در مخرج فرمول به جای رادیکال ۲۵ رادیکال ۱۰۰ می گذاریم.

$$CI = \bar{x} \pm Z_{\alpha}.S\bar{X} \Rightarrow Z_{\alpha}.S\bar{X} = 1.96 \times \frac{5.0}{\sqrt{100}} = 1.0 \Rightarrow CI = \bar{x} \pm 1.0$$

در این سوال Z را برای فاصله اطمینان ۱.۹۶ تقریباً ۲ در نظر گرفته ایم.

۳۸- گزینه (۲)

انتساب تصادفی که به عنوان اصلی ترین روش کنترل در پژوهش های آزمایشی است در پژوهش های علی مقایسه ای جزء روشهای کنترل متغیر ناخواسته نمی باشد زیرا در مطالعه‌ی علی-مقایسه ای متغیر وابسته قبلاً اتفاق افتاده است و پژوهشگر نمی تواند افراد را به صورتی تصادفی در گروه ها جایگزین کند. برای مثال فرض کنید پژوهشگری می خواهد با روش علی-مقایسه ای به علل احتمالی افت تحصیلی در دانش آموزان پایه دوم دبیرستان پی ببرد، او نمی تواند تعدادی از دانش آموزان را به صورت تصادفی انتخاب نماید و سپس به صورت تصادفی در گروه ها جایگزین کند زیرا احتمالاً تعدادی از دانش آموزان انتخاب شده اصلاً دچار افت تحصیلی نیستند که بخواهند در گروه ها به صورت تصادفی جایگزین شوند. روش ها کنترل در تحقیقات علی-مقایسه ای شامل: همتا سازی، استفاده از تحلیل کوواریانس، ایجاد گروه‌های همگن، استفاده از متغیر مزاحم به عنوان متغیر تعدیل کننده و بلوک بندی.

۳۹- گزینه (۲)

برای بدست آوردن نمرات استاندارد Z از این فرمول استفاده می شود:
نمره خام (X) را صورت سوال داده است و میانگین این نمرات هم ۳۵ است، نمره‌ی استاندارد معادل نمره خام نیز برابر ۱/۵ است لذا داریم:

$$Z = \frac{x - \bar{x}}{s} \Rightarrow 1.5 = \frac{41 - 35}{s} \Rightarrow s = \frac{6}{1.5} = 4$$

۴۰- گزینه (۴)

در روش پژوهش آزمایشی محقق به دستکاری متغیر مستقل می پردازد تا تاثیر آن را بر متغیر وابسته اندازه بگیرد. روش آزمایشی باید به لحاظ اخلاقی مجاز باشد در گزینه‌های یک و دو و سه متغیر ها قابل دستکاری هستند و از لحاظ اخلاقی نیز مجازند اما در گزینه چهار، آسیب به نیمکره راست افراد کاری غیر اخلاقی بوده که نتایج جبران ناپذیری برای آزمودنی‌ها به دنبال دارد لذا برای انجام اینگونه پژوهش ها روش علی مقایسه ای روش مناسبی است زیرا در روش علی مقایسه ای یا روش از معلول به علت سراغ افرادی می رویم که به این عارضه دچار هستند و به مطالعه‌ی علت های احتمالی بروز چنین مشکلی می پردازیم.

۴۱- گزینه (۱)

ایجاد ساختارهای سست پیوند در مدارس پیامدهای مختلفی دارد که یکی از آنها افزایش استقلال حرفه‌ای معلمان است. ساختارهای سست پیوند، ساختارهایی هستند که در آنها روابط بین بخش‌های مختلف سازمان ضعیف است. این امر به معلمان آزادی بیشتری می‌دهد تا در مورد نحوه تدریس خود تصمیم بگیرند. استقلال حرفه‌ای معلمان می‌تواند مزایای مختلفی داشته باشد، از جمله:

بهبود کیفیت آموزش: معلمان وقتی آزادی بیشتری برای تصمیم‌گیری در مورد نحوه تدریس خود دارند، می‌توانند روش‌هایی را انتخاب کنند که برای دانش‌آموزان آنها بهترین باشد. این امر می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش منجر شود.

افزایش انگیزه معلمان: معلمانی که آزادی بیشتری برای تصمیم‌گیری دارند، احساس می‌کنند که بیشتر در کار خود مشارکت دارند و این امر می‌تواند انگیزه آنها را افزایش دهد.

رضایت شغلی معلمان: معلمانی که استقلال حرفه‌ای دارند، بیشتر از کار خود رضایت دارند. این امر می‌تواند به کاهش فرسودگی شغلی و افزایش تعهد آنها به حرفه معلمی منجر شود. البته، استقلال حرفه‌ای معلمان نیز می‌تواند معایبی داشته باشد، از جمله:

عدم یکنواختی در آموزش: اگر معلمان آزادی زیادی برای تصمیم‌گیری در مورد نحوه تدریس خود داشته باشند، ممکن است آموزش در مدارس مختلف یکنواخت نباشد. این امر می‌تواند برای دانش‌آموزانی که بین مدارس مختلف جابه‌جا می‌شوند، مشکل‌ساز باشد.

عدم پاسخگویی معلمان: اگر معلمان آزادی زیادی برای تصمیم‌گیری در مورد نحوه تدریس خود داشته باشند، ممکن است پاسخگویی آنها به نتایج آموزشی کاهش یابد. این امر می‌تواند منجر به افت کیفیت آموزش شود.

۴۲- گزینه (۴)

در این اقدام، مدیر مدرسه با قرار دادن ساعات حضور معلمان در شورای معلمان به عنوان حق التدریس، سعی در جلب رضایت معلمان و افزایش مشارکت آنها در شورا دارد. این امر نشان می‌دهد که مدیر مدرسه از سبک رهبری تبادلی استفاده کرده است.

در سبک رهبری تبادلی، مدیر با ارائه پاداش‌ها و مزایا به کارکنان، سعی در جلب مشارکت و انگیزش آنها دارد. این پاداش‌ها و مزایا می‌تواند شامل موارد مالی، غیرمالی یا هر دو باشد. در این مورد، مدیر مدرسه با ارائه پاداش مالی، یعنی محاسبه ساعات حضور معلمان در شورا به عنوان حق التدریس، سعی در جلب مشارکت معلمان در شورا دارد. این امر می‌تواند مزایای مختلفی برای مدیر مدرسه داشته باشد، از جمله:

افزایش مشارکت معلمان در شورا: وقتی معلمان می‌دانند که حضور آنها در شورا به عنوان حق التدریس محسوب می‌شود، بیشتر انگیزه دارند تا در شورا شرکت کنند. این امر می‌تواند به بهبود تصمیم‌گیری‌های شورای معلمان و افزایش مشارکت معلمان در تصمیم‌گیری‌های مدرسه منجر شود.

افزایش رضایت شغلی معلمان: وقتی معلمان احساس می‌کنند که مدیر مدرسه به آنها ارزش می‌دهد و از آنها قدردانی می‌کند، بیشتر از کار خود رضایت دارند. این امر می‌تواند به کاهش فرسودگی شغلی معلمان و افزایش تعهد آنها به مدرسه منجر شود.

مدیر مدرسه با توجه به اینکه ساعات حضور معلمان در شورا در خارج از ساعات کاری آنهاست، سعی در جبران این کار با ارائه پاداش مالی کرده است. این امر می‌تواند به افزایش مشارکت معلمان در شورا و رضایت

شغلی آنها منجر شود. با این حال، لازم است که مدیر مدرسه توجه داشته باشد که این سبک رهبری نباید به طور مداوم استفاده شود و باید توجه بیشتری به پاداش‌های بلندمدت نیز داشته باشد.

۴۳- گزینه (۲)

عبارت «مدیران در چارچوب درک خود از انتظارات کارکنان برای تفسیر وظایف خود به شیوه ای رضایت بخش و پاداش دهنده تلاش می‌کنند.» دربردارنده مفهوم ساختن نقش در ساختار سازمانی است. ساختن نقش، فرآیندی است که طی آن افراد نقش‌های خود را در سازمان تعریف و تفسیر می‌کنند. این فرآیند تحت تأثیر عوامل مختلفی، از جمله انتظارات سازمان، انتظارات کارکنان و ویژگی‌های فردی کارکنان، قرار دارد. در عبارت مورد نظر، مدیران تلاش می‌کنند تا نقش‌های خود را به گونه‌ای تفسیر کنند که برای کارکنان رضایت بخش و پاداش دهنده باشد. این امر نشان می‌دهد که مدیران نقش کارکنان را در سازمان مهم می‌دانند و سعی می‌کنند تا انتظارات آنها را برآورده کنند. در تحلیل این عبارت، می‌توان گفت که ساختن نقش یک فرآیند پویا است که در طول زمان تغییر می‌کند. انتظارات سازمان، کارکنان و افراد می‌توانند در طول زمان تغییر کنند و این امر می‌تواند منجر به تغییر در نقش‌های افراد شود. بنابراین، مدیران باید به طور مداوم در حال ارزیابی انتظارات کارکنان و سازمان باشند تا بتوانند نقش‌های خود را به گونه‌ای تفسیر کنند که برای همه رضایت بخش باشد.

۴۴- گزینه (۲)

الگوی رهبری فرآیند یاددهی و یادگیری (instructional leadership) بر این باور است که وظیفه اصلی رهبر مدرسه، بهبود کیفیت آموزش است. این الگو بر نقش رهبر مدرسه در ایجاد یک محیط آموزشی مثبت، حمایت از معلمان در توسعه حرفه‌ای خود و نظارت بر کیفیت تدریس تمرکز دارد. یکی از انتقاداتی که بر این الگو وارد شده است، کم توجهی به جنبه‌های زندگی مدرسه مانند معاشرت دانش‌آموزان است. این الگو بر فرآیند یاددهی و یادگیری تمرکز دارد و جنبه‌های دیگر مدرسه را، مانند مسائل اجتماعی و عاطفی دانش‌آموزان، نادیده می‌گیرد.

البته، این انتقاد به این معنا نیست که الگوهای رهبری فرآیند یاددهی و یادگیری بی ارزش هستند. این الگوها می‌توانند نقش مهمی در بهبود کیفیت آموزش ایفا کنند. با این حال، رهبران مدرسه باید توجه داشته باشند که مدرسه یک نهاد اجتماعی است و باید به جنبه‌های مختلف زندگی مدرسه توجه داشته باشند. در اینجا چند راهکار برای رفع این انتقاد ارائه می‌شود:

رهبران مدرسه باید به جنبه‌های اجتماعی و عاطفی دانش‌آموزان نیز توجه داشته باشند. آنها باید برنامه‌هایی برای حمایت از سلامت روان دانش‌آموزان، ترویج صلح و دوستی و حل و فصل اختلافات دانش‌آموزان، داشته باشند. رهبران مدرسه باید با سایر اعضای جامعه مدرسه، مانند والدین، کارکنان و اعضای انجمن اولیا و مربیان، همکاری کنند تا یک محیط آموزشی سالم و حمایتی ایجاد کنند.

رهبران مدرسه باید به جنبه‌های مختلف زندگی مدرسه توجه داشته باشند و برای ایجاد یک مدرسه با کیفیت، تلاش کنند.

با توجه به این راهکارها، رهبران مدرسه می‌توانند الگوهای رهبری فرآیند یاددهی و یادگیری را به گونه‌ای اجرا کنند که به جنبه‌های مختلف زندگی مدرسه نیز توجه داشته باشند.